

OBSAH

I. Úvod	4
II. Průřezové téma Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví .. 8	
1. Charakteristika průřezového tématu	8
2. Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka	10
3. Tematické okruhy PT	11
4. Zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
III. Kulturně historické dědictví ve vzdělávací praxi	14
1. Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví aneb Péče o svěřenou hřivnu	14
a) Učit o světě „takovém, jaký doopravdy je“ nebo podpořit druhé při tvorbě jejich vlastního světa?	14
b) Jak realizovat Výchovu ke vztahu ke kulturně historickému dědictví?	16
c) Hodnota zážitku	16
d) Hodnota věcí	21
e) Hodnota lidského příběhu	26
f) Smysl a hodnota našeho světa	33
2. Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví očima specialistů různých vědeckých oborů	39
a) Archeologie aneb Cesta tam a zase zpátky (Pohled archeologa)	39
b) Paměť obce aneb Nahlédnutí do zamlženého zrcadla minulosti (Pohled historika)	46
c) Obraz je písmem laiků aneb Porozumět řeči výtvarného umění (Pohled historika umění)	50
d) Kulturní dědictví tradiční vesnice (Pohled etnologa)	53
e) Komunitní péče o krajinu a památky jako výchovná inspirace (Pohled humanitního environmentalisty)	59
3. Citlivost vnímání jako katalyzátor vztahu ke kulturně historickému dědictví	63

IV. Nebojte se projektů aneb Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví a možnosti výchovně vzdělávacích projektů	67
1. Zásady tvorby projektu	67
2. Zapojení žáků, role vyučujícího	68
3. Rozsah projektu, výběr tématu, ujasnění cílů a výstupů	70
4. Časové, prostorové a organizační podmínky projektu	71
5. Přípravná fáze projektu, role odborných konzultantů	72
6. Terénní část projektu	74
7. Reflexe a zpracování výsledků terénní fáze projektu	75
8. Prezentace projektu, přesah projektu do budoucnosti	78
V. Příklady dobré praxe	80
1. Mnich – příběh jedné vesnice	80
2. Ostravské haldy	86
3. Mezi pražci mladějovské úzkokolejky	95
4. Za pomníky našeho města	108
5. Ve Štorchových stopách	118
6. Opatrní měšťané pelhřimovští 17. století a jejich svět	129
VI. Průřezové téma Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví a možnosti jeho využití jako integrativní součásti vzdělávacího obsahu vybraných vzdělávacích oborů	136
1. Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	136
a) Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura	136
2. Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	141
a) Vzdělávací obor: Dějepis	141
b) Vzdělávací obor: Výchova k občanství	149
3. Vzdělávací oblast: Umění a kultura	155
a) Vzdělávací obor: Výtvarná výchova	155
4. Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	159
a) Vzdělávací obor: Fyzika	159
b) Vzdělávací obor: Chemie	160
c) Vzdělávací obor: Přírodopis	161
d) Vzdělávací obor: Zeměpis	165